

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2017 оны 09 сарын 07 өдөр

Дугаар A/350

Улаанбаатар хот

Г

Т

Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.5 дахь хэсгийг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн 8 дахь жагсаалтыг нэгдүгээр, хүүхдийн зайлшгүй шаардлагатай эмийн 1 дэх жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
2. Эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний төрлийн дагуу зайлшгүй шаардлагатай эмээр тасралтгүй, хүртээмжтэй хангаж эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлж ажиллахыг төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын дарга, захирал нарт үүрэг болгосугай.
3. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн 8 дахь, хүүхдийн зайлшгүй шаардлагатай эмийн 1 дэх жагсаалтад орсон эмийг үйлдвэрлэх, улсын бүртгэлд бүртгэх, импортлох зэргээр эмийн хангамжийг сайжруулж ажиллахыг үндэсний эмийн үйлдвэр, эм ханган нийлүүлэх байгууллага, эмийн сангийн дарга, захирал, эрхлэгч нарт даалгасугай.
4. Тушаалын хэрэгжилтийг хангаж, зайлшгүй шаардлагатай эмийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж ажиллахыг Хүний эмийн зөвлөл /Д.Очирбат/, Эм, үйлдвэрлэл ткhnологийн газар /Л.Мөнхтулга/-т тус тус үүрэг болгосугай.
5. Энэхүү тушаал гарсантай холбогдуулан Эрүүл мэндийн сайдын 2014 оны 215 дугаар тушаалыг хүчингүй болсонд тооцугай.

САЙД

А.ЦОГЦЭЦЭГ

081121

ЗАЙЛШГҮЙ ШААРДЛАГАТАЙ ЭМИЙН VIII ЖАГСААЛТ

атропин	тарилгын усмал, 0.5мг/мл - 1мг/мл (сульфат)		+	+	+	
диазепам	тарилгын усмал, 5мг/мл		+	+	+	Ж*
мидазолам	тарилгын усмал, 1мг/мл		+	+		
морфин	тарилгын усмал, 10 мг/мл (гидрохлорид, сульфат)		+	+	+	МЖ

2. Өвдөлт намдаах, халуун бууруулах, үрэвслийн эсрэг эм

2.1 Опийн бус бэлдмэл

ибупрофен	шахмал, капсул, 200мг - 600мг,	+	+	+	+	ЖГ
	гель, 2.5%	+	+	+	+	ЖГ
	крем, 5%	+	+	+	+	ЖГ
	шахмал, капсул, 50мг - 150мг		+	+	+	Ж
кетопрофен	лаа, 50мг - 100 мг		+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 50мг/мл			+	+	Ж
	шахмал, капсул, 275мг, 550мг			+	+	Ж
	гель, 1% (натрийн давс)	+	+	+	+	ЖГ
напроксен	крем, 1% (натрийн давс)	+	+	+	+	ЖГ
	шахмал, капсул, нунтаг 25мг - 100мг (натрийн давс, калийн давс)	+	+	+	+	Ж
	лаа, 100мг (натрийн давс)	+	+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 25мг/мл - 75мг/мл (натрийн давс)		+	+	+	Ж
диклофенак	крем, 1.5%			+	+	Ж
	хөвмөлийн нунтаг, 100мг/3г			+	+	Ж
	шахмал, 100мг			+	+	Ж
	шахмал, 500мг	+	+	+	+	ЖГ
парацетамол	лаа, 300мг - 500мг	+	+	+	+	ЖГ
	шахмал, капсул, 50мг - 200мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж*
	лаа, 50мг - 100мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж*
	тарилгын усмал, 50мг/мл (гидрохлорид)		+	+	+	Ж*
налбуфин	тарилгын усмал 10мг/мл, 20мг/мл (гидрохлорид дигидрат)		+	+	+	Ж
порнаксикам	шахмал, 4мг - 8мг			+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 8мг/мл			+	+	

2.2 Опийн бүлгийн бэлдмэл

кодейн	шахмал, 15мг - 30мг (фосфат)			+	+	МЖ
	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	лаа, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	тарилгын усмал, 1% - 1мл (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
морфин	тарилгын усмал, 50мкг/мл (0.005%)			+	+	
	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	лаа, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	тарилгын усмал, 1% - 1мл (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
фентанил	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ

2.3 Тулагийн өвчнийг эмчлэх эм

аллопуринол	шахмал, капсул, 100мг - 300мг			+	+	Ж
-------------	-------------------------------	--	--	---	---	---

2.4 Үе мөчний өвчнийг эмчлэх эм

хлорохин	шахмал, капсул, 100мг - 200мг (фосфат, сульфат)			+	+	Ж
азатиопирин	шахмал, капсул, 50мг			+	+	Ж
метотрексат	шахмал, 2.5мг - 10мг (натрийн давс)			+	+	Ж
сульфасалазин	шахмал, капсул, 500мг			+	+	Ж
индометацин	шахмал, капсул, 25мг - 100мг	+	+	+	+	Ж

3. Харшлын ба анафилаксийн эсрэг эм

преднизолон	шахмал, 5мг			+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 25мг/мл - 30мг/мл			+	+	+	Ж

метилпреднизолон	шахмал, 4мг - 16 мг (натрийн сукцинат)		+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 6.31мг - 1000мг (натрийн сукцинат)		+	+	+	Ж
дексаметазон	шахмал, 0.5мг - 4мг		+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 4мг/мл (фосфат)		+	+	+	Ж
гидрокортизон	тарилгын нунтаг, 100мг - 125 мг			+	+	Ж
эpineфрин (адреналин)	тарилгын уусмал, 1мг /1мл (гидрохлорид, гидрогений тартрат)		+	+	+	
цетиризин	шахмал, 10мг (гидрохлорид, дигидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
лоратадин	шахмал, 10мг	+	+	+	+	Ж
деслоратадин	шахмал, 5мг			+	+	Ж
левоцетиризин	шахмал, 5мг			+	+	Ж

4. Антидотууд ба хордлого тайлах эм

4.1 Өвөрмөц бус

идэвхжүүлсэн нүүрс	шахмал, 250мг	+	+	+	+	ЖГ
--------------------	---------------	---	---	---	---	----

4.2 Өвөрмөц

кальцийн глюконат	шахмал, 500мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 100мг/мл		+	+	+	Ж
атропин	тарилгын уусмал, 1мг/мл (сульфат)	+	+	+	+	
натрийн нитрит	тарилгын уусмал, 30мг/мл			+	+	
кальцийн эдетат натри	тарилгын уусмал, 200мг/мл			+	+	
дигооксины эсрэг бие	тарилгын уусмал, 38мг			+	+	
кальцийн левофолинат	тарилгын уусмал, 10мг/мл			+	+	
налоксон	тарилгын уусмал, 0.4мг/мл (гидрохлорид)			+	+	
наптрексон	шахмал, 50мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
декстразоксан	тарилгын нунтаг, 500мг				+	

5. Уналт, таталтын эсрэг эм

магнийн сульфат	тарилгын уусмал, 250мг/мл	+	+	+	+	Ж
(натрийн вальпроат)	шахмал, капсул, 100мг - 500мг		+	+	+	Ж
	мөхлөг, 100мг		+	+	+	Ж
карбамазепин	шахмал, 200мг	+	+	+	+	Ж
фенобарбитал	шахмал, 5мг - 100мг	+	+	+	+	Ж*
диазепам	шахмал, 10мг	+	+	+	+	Ж*
	тарилгын уусмал, 5мг/мл	+	+	+	+	Ж*
ламотрижин	шахмал, капсул, 25мг - 100мг		+	+	+	Ж
лоразепам	тарилгын уусмал, 2мг/мл - 4мг/мл		+	+	+	Ж*
этосуксимид	шахмал, капсул, 250мг		+	+	+	Ж
габапентин	шахмал, капсул, 100мг - 400мг			+	+	Ж
топирамат	шахмал, капсул, 25мг - 100мг			+	+	Ж
леветирацетам	шахмал, капсул, 250мг - 1000мг			+	+	Ж
	сироп, 100мг/мл				+	Ж
окскарбазепин	шахмал, 300мг - 600мг				+	Ж
прегабалин	капсул, 75мг - 300мг				+	Ж

6. Халдварын эсрэг бэлдмэл

6.1 Шимэгч хорхойн эсрэг бэлдмэл

никлозамид	шахмал, капсул, 500мг		+	+	+	Ж
левамизол	шахмал, 150мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
мебендазол	шахмал, капсул, 500мг		+	+	+	Ж
альбендазол	шахмал, капсул, 200мг - 400мг		+	+	+	Ж
празиквантел	шахмал, капсул, 150мг - 600мг		+	+	+	Ж
пирантел	шахмал, капсул, 125мг - 250мг (эмбонат, памаот)		+	+	+	Ж

6.2 Бактерийн эсрэг бэлдмэл

6.2.1 Бета лактамын антибиотикууд

бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 1г (натрийн давс, калийн давс)		+	+	+	Ж
бензатин бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 2.4 сая ОУН		+	+	+	Ж
прокайн бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 1г - 3г (=1 сая ОУН - 3 сая ОУН)		+	+	+	Ж
клоксациллин	тарилгын нунтаг, 500мг - 1г (натрийн давс)			+	+	Ж
ампициллин	шахмал, капсул 500мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 500мг - 1000мг (натрийн давс)		+	+	+	Ж
амициллин + сульбактам	тарилгын нунтаг, 750мг - 3г			+	+	Ж
амоксициллин	шахмал, капсул, 500мг (тригидрат)	+	+	+	+	Ж
амоксициллин + клавулоны хүчил	шахмал, 625мг - 1125мг		+	+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 1200мг		+	+	+	Ж
цефалексин	шахмал, капсул, 500мг (мононгидрат)	+	+	+	+	Ж
цефадроксил	шахмал, капсул, 250мг - 500мг	+	+	+	+	Ж
	сироп, 125мг/5мл - 250мг/5мл	+	+	+	+	Ж
цефаклор	шахмал, капсул 250мг - 500мг		+	+	+	Ж
	сироп, 250мг/5мл		+	+	+	Ж
цефазолин	тарилгын нунтаг, 1г (натрийн давс)		+	+	+	Ж
цефуроксим	шахмал, капсул, 250мг - 500мг (аксетил)		+	+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 750мг - 1000мг			+	+	Ж
цефиксим	шахмал, капсул, 100мг - 400мг (тригидрат)			+	+	Ж
цефотаксим	тарилгын нунтаг, 1000мг (натрийн давс)			+	+	Ж
цефтриаксон	тарилгын нунтаг, 750мг - 1000мг (натрийн давс)			+	+	Ж
цефтазидим	тарилгын нунтаг, 1000мг - 2000мг (пентагидрат)			+	+	Ж
цефоперазон	тарилгын нунтаг, 500мг - 1000мг (натрийн давс)			+	+	Ж
цефепим	тарилгын нунтаг, 500мг - 1000мг				+	Ж
цефтаролин	тарилгын нунтаг, 500мг - 1000мг				+	Ж
цефпиром	тарилгын нунтаг, 500мг - 1000мг				+	Ж

6.2.2 Бусад антибиотикууд

сульфаметоксазол + триметоприм	шахмал, капсул, 100мг + 20мг - 400мг + 80мг	+	+	+	+	Ж
нитрофурантойн	шахмал, 50мг - 100мг	+	+	+	+	Ж
метронидазол	шахмал, капсул, 500мг		+	+	+	Ж
	үтэрээний шахмал, 500мг - 1000мг		+	+	+	Ж
клиндамицин	тарилгын шингэн, 500мг/100мл		+	+	+	Ж
	шахмал, капсул, 300мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	үтэрээний капсул, 100мг (фосфат)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 150мг/мл (фосфат)			+	+	Ж
мидекамицин	шахмал, капсул, 400мг			+	+	Ж
джозамицин	шахмал, капсул 1000мг			+	+	Ж
кларитромицин	шахмал, капсул, 250 мг-500мг		+	+	+	Ж
рокситромицин	шахмал, капсул, 150мг			+	+	Ж
	шахмал, капсул, 250мг - 500мг			+	+	Ж
азитромицин	сироп, 200мг/5мл			+	+	Ж

гентамицин	тарилгын уусмал, 10мг/мл - 40мг/мл (сульфат)		+	+	+	Ж
доксициклин	шахмал, капсул, 50мг - 100мг (гидрохлорид, хиклат)		+	+	+	Ж
оффлоксацин	шахмал, капсул 100мг - 400мг	+	+	+	+	Ж
норфлоксацин	шахмал, капсул, 400мг,			+	+	Ж
ципрофлоксацин	шахмал, капсул, 500мг - 750мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
	тарилгын шингэн, 1мг/мл - 2мг/мл			+	+	Ж
спектиномицин	тарилгын нунтаг, 2г (гидрохлорид)			+	+	Ж
ванкомицин	тарилгын нунтаг, 1000мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
имипенем + циластатин	тарилгын нунтаг, 500 мг + 500 мг				+	Ж
меропенем	тарилгын нунтаг, 1г				+	Ж

6.2.3 Сурьеэ эмчлэх эм

изониазид	шахмал, капсул, 300мг		+	+		
этамбутол	шахмал, капсул, 400мг (гидрохлорид)		+	+		
изониазид+ этамбутол	шахмал, капсул, 150мг + 400мг		+	+		
пиразинамид	шахмал, капсул, 400мг, 500мг		+	+		
рифампицин	шахмал, капсул, 300мг	+	+	+		
рифампицин + изониазид	шахмал, капсул, 150мг + 75мг, 150мг + 150мг		+	+		
рифампицин + изониазид + пиразинамид + этамбутол	шахмал, капсул, 150мг + 75мг + 400мг + 275мг		+	+		
амикацин	тарилгын уусмал, 500мг (сульфат)		+	+		
капреомицин	тарилгын нунтаг, 1г (сульфат)		+	+		
циклосерин	шахмал, капсул, 250мг		+	+		
этионамид	шахмал, капсул, 125мг - 250мг		+	+		
канамицин	тарилгын нунтаг, 1г (сульфат)		+	+		
пара-аминосалицилийн хүчил (paser)	шахмал, капсул, 500мг		+	+		
	мөхлөг, 4г		+	+		
стрептомицин	тарилгын нунтаг, 1г (сульфат)		+	+		
левофлоксацин	шахмал, капсул, 500 мг		+	+		
	тарилгын шингэн, 5мг/мл		+	+		
моксифлоксацин	шахмал, капсул 400мг			+		
	тарилгын шингэн, 400мг			+		
клофазимин	шахмал, капсул, 100мг			+		
линезолид	шахмал, капсул, 600мг			+		
	тарилгын шингэн, 200мг/мл			+		
протионамид	шахмал, 250мг			+		

6.3 Мөөгөнцирийн эсрэг эм

нистатин	шахмал, 500000 ОУН	+	+	+	+	Ж
клотримазол	крем, 1%		+	+	+	ЖГ
	шахмал, 100000 ОУН		+	+	+	ЖГ
гризофульвин	шахмал, капсул, 500мг		+	+	+	Ж
флуконазол	шахмал, капсул, 50мг - 200 мг		+	+	+	Ж
	тарилгын шингэн, 2мг/мл		+	+	+	Ж
натамицин	крем, 2%				+	Ж
	лаа, 100мг				+	ЖГ

	шахмал, 100мг				+	Ж
кетоконазол	шахмал, 200мг		+	+	+	Ж
	тосон түрхлэг, 20мг		+	+	+	Ж
6.4 Эгэл биетний эсрэг эм						
метронидазол	шахмал, капсул, 500мг		+	+	+	Ж
	тарилгын шингэн, 500мг/100мл		+	+	+	Ж
дилоксанид	шахмал, капсул, 500мг (фуроат)			+	+	Ж
6.5 Бруцеллёзын эсрэг эм						
доксициклин	шахмал, капсул, 50мг - 100мг (гидрохлорид, хиклат)		+	+	+	Ж
рифампицин	шахмал, капсул, 300мг		+	+	+	
6.6 Вирусийн эсрэг бэлдмэл						
6.6.1 Херпес вирусийн эсрэг бэлдмэл						
ацикловир	тосон түрхлэг, крем, 5%	+	+	+	+	ЖГ
	шахмал, капсул, 400мг		+	+	+	Ж
валацикловир	шахмал, 450мг, 500мг			+	+	Ж
6.6.2 Ретровирусийн эсрэг бэлдмэл						
ламивудин	шахмал, капсул, 100мг - 150мг			+	+	Ж
зидовудин	шахмал, капсул, 100мг - 300мг			+	+	Ж
ставудин	шахмал, капсул, 15мг - 30мг				+	Ж
невирапин	шахмал, 200мг				+	Ж
ритонавир	шахмал, 25мг - 100мг				+	Ж
эфавиранз	шахмал, 600мг				+	Ж
дарунавир	шахмал, 75мг - 800мг				+	Ж
тенофовир	шахмал, капсул, 300мг (дизопроксил фумарат), 25мг (алафенамид)			+	+	Ж
энтекавир	шахмал, капсул 0.5мг - 1мг			+	+	Ж
телбивудин	шахмал, капсул, 600мг				+	Ж
софосбувир	шахмал, 400мг				+	Ж
даклатаасвир	шахмал, 30мг, 60мг				+	Ж
симепревир	капсул, 150мг				+	Ж
дасабувир	шахмал, 250мг				+	Ж
6.6.3 Нийлмэл найрлагатай бэлдмэл						
зидовудин + ламивудин	шахмал, капсул, 300мг + 150мг				+	Ж
абакавир + ламивудин	шахмал, 60мг (сульфат) + 30мг, 120мг (сульфат) + 60мг				+	Ж
ламивудин + невирапин + ставудин	шахмал, 150мг + 200мг + 300мг				+	Ж
лопинавир + ритонавир	шахмал, 100мг + 25мг, 200мг + 50мг				+	Ж
ледипасвир + софосбувир	шахмал, 90мг + 400мг				+	Ж
веллатаасвир + софосбувир	шахмал, 100мг + 400мг				+	Ж
6.6.3 Вирусийн эсрэг бусад бэлдмэл						
осельтамивир	шахмал, капсул 30мг - 75мг (fosфат)			+	+	Ж
рибавирин	шахмал, капсул, 200мг - 600 мг			+	+	Ж
хүний цэвэршүүлсэн гамма интерфероны эсрэг бие	шахмал, 0.003г , 0.006г	+	+	+	+	ЖГ
интерферон (альфа, бета)	лаа, 150000 ОУН - 3 сая ОУН тарилгын уусмал, тарилгын нунтаг, 1 сая ОУН - 5 сая ОУН				+	Ж
пегинтерферон альфа (2A, 2B)	тарилгын уусмал, 80мкг - 180 мкг				+	Ж

кагоцел (интерфероны индуктор)	шахмал, 12мг				+	ЖГ
инозин пранобекс	шахмал, 500мг				+	ЖГ
7. Мигрень эмчлэх эм						
7.1 Цочмог өвдөлт намдаах эм						
парацетамол	шахмал, 500мг	+	+	+	+	ЖГ
	лаа, 300мг - 500 мг	+	+	+	+	ЖГ
ибупрофен	шахмал, капсул, 200мг - 600 мг,	+	+	+	+	ЖГ
7.2 Үрьдчилан сэргийлэх						
пропранолол	шахмал, 20мг - 40мг		+	+	+	Ж
8. Хавдрын эсрэг, дархлал дарангуйлах, хөнгөөвчлөх эмчилгээний эм						
8.1 Дархлал дарангуйлах эм						
азатиопирин	шахмал, капсул, 50мг			+	+	Ж
циклюспорин	шахмал, капсул, 50мг - 100мг			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 50мг/мл			+	+	Ж
сиrolимус	шахмал, 1мг, 2мг				+	Ж
эверолимус	шахмал, 0.25мг - 10мг				+	Ж
8.2 Хорт хавдрын эсрэг эм						
винクリстин	тарилгын нунтаг, 1мг - 5мг (сульфат)			+	+	Ж
кальцийн фолинат	шахмал, капсул, 5мг - 25мг			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 3мг/мл			+	+	Ж
меркаптопурин	шахмал, капсул, 50мг			+	+	Ж
метотрексат	шахмал, 2.5мг - 10мг (натрийн давс)			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 25мг/мл (натрийн давс)			+	+	Ж
хлорамбуцил	шахмал, 2мг			+	+	Ж
флюроурацил	тарилгын усмал, 20мг/мл - 50мг/мл			+	+	Ж
месна	тарилгын усмал, 100мг/мл				+	
ифосфамид	тарилгын нунтаг, 1г - 2г				+	
винбластин	тарилгын нунтаг, 10мг, 20г (сульфат)			+	+	Ж
циклофосфамид	шахмал, 25мг			+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 200мг - 500мг			+	+	Ж
цитарабин	тарилга (усмал) 100мг - 500мг, (нунтаг) 100мг - 1000мг				+	
доксорубицин	тарилга (усмал, нунтаг) 10мг				+	
дакарбазин	тарилгын нунтаг, 100мг			+	+	Ж
блеомицин	тарилгын нунтаг, 15мг - 30мг (сульфат)			+	+	Ж
дактиномицин	тарилгын нунтаг, 0.5мг			+	+	Ж
паклитаксил	тарилгын усмал, 6мг/мл			+	+	Ж
цисплатин	тарилгын усмал, 1мг/мл			+	+	Ж
карбоплатин	тарилгын усмал, 10мг/мл			+	+	Ж
оксалиплатин	тарилгын усмал, 5мг/мл			+	+	Ж
калецитабин	шахмал, капсул, 150мг - 500мг			+	+	Ж
гемцитабин	тарилгын нунтаг, 200мг - 1000мг				+	
доцетаксел	тарилгын усмал, 20мг/мл - 40мг/мл			+	+	Ж
иринотекан	тарилгын усмал, 20мг/мл				+	
микофенолын хүчил	шахмал, капсул, 180мг - 360мг				+	
золедроны хүчил	тарилгын усмал, 4мг/5мл				+	Ж
трастузумаб	тарилгын нунтаг, 150мг, 440мг				+	Ж
такролимус	шахмал, капсул, 0.5мг - 5мг				+	
	тарилгын усмал, 5мг/мл				+	Ж
топотекан	шахмал, капсул, 0.25мг, 1мг				+	
	тарилгын нунтаг, 1мг - 4мг				+	Ж
8.3. Хорт хавдрын эсрэг даавар түүний эсрэг бэлдмэл						

анастрозол	шахмал, 1 мг			+	+	Ж
8.3 Даавар, түүний эсрэг бэлдмэл						
преднизолон	шахмал, 5мг		+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 25мг/мл - 30мг/мл		+	+	+	Ж
метилпреднизолон	шахмал, 8мг - 16 мг (натрийн сукцинат)		+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 500мг - 1000мг (натрийн сукцинат)		+	+	+	Ж
дексаметазон	тарилгын усмал, 4мг/1мл (фосфат)		+	+	+	Ж
тамоксифен	шахмал, капсул 10мг - 20мг (цитрат)			+	+	Ж
летрозол	шахмал, 2.5мг				+	Ж
8.4 Зовиур хөнгөвчлөх эмчилгээний эм						
кодейн	шахмал, 15мг - 30мг (фосфат)			+	+	МЖ
морфин	шахмал, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	лаа, 10мг - 30мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	тарилгын усмал, 1% - 1мл (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
фентанил	тарилгын усмал, 50мкг/мл (0.005%)			+	+	МЖ
петидин	тарилгын усмал, 5% - 2мл			+	+	МЖ
9. Салга өвчнийг эмчлэх эм						
биперидин	шахмал, 2мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 5мг/мл			+	+	Ж
леводопа+ карбидопа	шахмал, 100мг + 10мг; 100мг + 25мг, 250мг + 25мг			+	+	Ж
10. Цусанд нөлөөлөх эм						
10.1 Цус төлжүүлэх эм						
төмрийн давс	шахмал, 60мг (төмөр агуулсан)	+	+	+	+	ЖГ
төмрийн давс + фолийн хүчил	шахмал, капсул, 310мг + 0.35мг	+	+	+	+	ЖГ
төмрийн давс + фолийн хүчил + цианокобаламин	шахмал, капсул, 162мг + 0.75мг + 7.5мкг		+	+	+	ЖГ
фолийн хүчил	шахмал, 1мг - 5 мг	+	+	+	+	ЖГ
цианокобаламин	тарилгын усмал, 500мкг - 3000мкг		+	+	+	Ж
эритропоэтин	тарилгын усмал, 1000 ОУН - 40000 ОУН			+	+	Ж
10.2 Цус бүлэгнэлтэнд нөлөөлөх эм						
аминокапроны хүчил	тарилгын усмал, 5%		+	+	+	Ж
	тарилгын шингэн, 5%		+	+	+	Ж
гепарин	тарилгын усмал, 1000 ОУН/мл - 20000 ОУН/мл (натрийн давс)		+	+	+	Ж
фитоменадион	шахмал, 10мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 1мг/мл - 10мг/мл		+	+	+	Ж
этамсилат	шахмал, капсул, 250мг			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 250мг			+	+	Ж
варфарин	шахмал, 1мг - 5мг (натрийн давс)			+	+	Ж
протамин	тарилгын усмал, 10мг/мл (сульфат)			+	+	Ж
надропарин кальци	тарилгын усмал, 2850 ОУН/мл - 9500 ОУН/мл			+	+	Ж
клопидогрел	шахмал, 75мг				+	Ж
транексамын хүчил	шахмал, 250мг - 500мг				+	Ж
	тарилгын усмал, 50мг/мл, 100мг/мл				+	

антитромбин III	тарилгын нунтаг, 500 ОУН, 1000 ОУН				+	
эноксапарини натри	тарилгын уусмал, 4000 ОУН, 6000 ОУН				+	
ривароксабан	шахмал, 10мг - 20мг				+	

11. Цусны бэлдмэл, сийвэн орлох эм

11.1 Сийвэн сэлбэх эм

декстран 40	тарилгын шингэн, 10% (20г - 40г)		+	+	+	Ж
декстран 70	тарилгын шингэн, 6% (12г - 24г)		+	+	+	Ж
амин хүчлийн нийлмэл бэлдмэл	тарилгын шингэн, 250мл - 2500мл				+	Ж
тосны хүчлийн нийлмэл бэлдмэл	тарилгын шингэн, 250мл - 2500мл				+	Ж
амин хүчлийн нийлмэл бэлдмэл + тосны хүчлийн нийлмэл бэлдмэл + эрдэс бодис	тарилгын шингэн, 250мл - 2500мл				+	Ж
желофундин	тарилгын уусмал, 100мл - 500мл				+	
HES 6%-ийн коллойд уусмал	тарилгын уусмал, 500мл				+	

11.2 Сийвэнгийн бэлдмэл

хүний иммуноглобулин (хэвийн)	тарилгын уусмал, 50мг/мл (5% - 16%)		+	+	Ж
альбумин (уурагт бэлдмэл)	тарилгын шингэн, 5% - 20%		+	+	Ж

11.3 Цус ба цусан бүтээгдэхүүн

шинэ хөлдөөсөн сийвэн				+	+	
тромбоцитүүд				+	+	
цусны улаан эсүүд				+	+	
донорын цус				+	+	

12. Зүрх судасны эм

12.1 Зурхний бах эмчлэх бэлдмэл

глицерил тринитрат	шахмал, 500мкг	+	+	+	+	Ж
изосорбид (мононитрат) динитрат	шахмал, 5мг - 50мг		+	+	+	Ж
верапамил	шахмал, 40мг - 80мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 2.5мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
бисопролол	шахмал, 1.25мг - 10мг			+	+	Ж
никардипин	тарилгын уусмал, 10мг/мл			+	+	Ж
окспренолол	шахмал, 40мг - 80мг			+	+	Ж
триметазидин	шахмал, 20мг, 35мг			+	+	Ж

12.2 Зурхний хэм алдалтын эсрэг эм

пропранолол	шахмал, 20мг - 40мг		+	+	+	Ж
амиодарон	шахмал, 100мг - 200мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 150мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
верапамил	шахмал, 40мг - 80мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 2.5мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
лидокаин	тарилгын уусмал, 20мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
эпинефрин (адреналин)	тарилгын уусмал, 1мг/1мл (гидрохлорид, гидрогений тартрат)		+	+	+	

аторвастатин	шахмал, 10мг - 40мг			+	+	Ж
клофибрат	шахмал, капсул, 0.25мг - 0.5мг			+*	+	Ж
холестирамин (колестирамин)	нунтаг, 4г - 500г			+*	+	Ж
розувастатин	шахмал, 5мг - 20мг			+*	+	Ж

13. Арьсны өвчнийг эмчлэх бэлдмэл

13.1 Мөөгөнцрийн эсрэг эм (хэсэг газрын)

бензоины хүчил+	тосон түрхлэг, крем, 6% + 3%	+	+	+	+	ЖГ
салацилын хүчил						
клотримазол	тосон түрхлэг, крем, 1%	+	+	+	+	ЖГ
натрийн тиосульфат	уусмал, 15%	+	+	+	+	ЖГ
селений сульфид	хөвмөл, 2%			+	+	ЖГ
тербинафаин	гель, крем, цацлага (спрей) 1% (гидрохлорид)			+	+	ЖГ
	шахмал, 250мг			+	+	Ж

13.2 Халдварын эсрэг эм

калийн перманганат	гадуур хэрэглэх уусмал, 1:10000	+	+	+	+	ЖГ
метилтионинийн хлорид (метилен хөх)	гадуур хэрэглэх уусмал, 0.5%	+	+	+	+	ЖГ
тетрациклин	тосон түрхлэг, 3%		+	+	+	Ж
муцироцин	тосон түрхлэг, крем 2%			+	+	ЖГ
мөнгөний сульфадиазин	тосон түрхлэг, крем 10мг/г			+	+	ЖГ

13.3 Үрэвслийн эсрэг ба загатнаа намдаах эм

флюоциноолоны ацетонид	тосон түрхлэг, 0.025%	+	+	+	+	Ж
гидрокортизон (Х)	тосон түрхлэг, крем, 0.1% - 1% (бутират, ацетат)		+	+	+	Ж
метилпреднизолон	тосон түрхлэг, крем, 0.1% (ацетат, ацепонат)			+	+	Ж
бетаметазон	тосон түрхлэг, 0.05% - 0.1% (дипропионат)			+	+	Ж

13.4 Арьсны эзэрлэгт нэлэөлөх ба гуужуулах эм

бензоил пероксид	гадуур хэрэглэх уусмал, крем, 5%			+	+	ЖГ
салацилын хүчил	гадуур хэрэглэх уусмал, 5%			+	+	ЖГ
подофиллотоксин	гадуур хэрэглэх уусмал, 0.5% - 25%			+	+	ЖГ
флюроурацил	тосон түрхлэг, 5%			+	+	ЖГ
кальципотриол	тосон түрхлэг, 50мкг/г			+	+	ЖГ
уреа	тосон түрхлэг, крем, 5% - 10%			+	+	ЖГ

13.5 Хамуу эмчлэх бэлдмэл

бензилбензоат	шингэн тосон түрхлэг, 10% - 20%		+	+	+	ЖГ
перметрин	крем, 5%				+	ЖГ
	гадуур хэрэглэх уусмал, 1%				+	ЖГ

13.6 Хэт ягаан туяанаас хамгаалах бэлдмэл

цайрын исэл	тосон түрхлэг, 10%	+	+	+	+	ЖГ
-------------	--------------------	---	---	---	---	----

14. Оношилгооны бодисууд

14.1 Нүдний бэлдмэлүүд						
тропикамид	нүдний дусал, 0.5% - 1%			+	+	
флюрисцен	нүдний дусал, 0.5% - 1% (натрийн давс)			+	+	

14.2 Рентген тодруулагч бодис

амидотризоат	тарилгын уусмал, 140мг иод/мл - 420 иод/мл (натрийн давс, меглуминий давс)			+	+	
барийн сульфат	нунтаг, усан цийдмэг			+	+	
иогексол	тарилгын уусмал, 140мг иод/мл - 350мг иод/мл				+	
иодиксанол	тарилгын уусмал, 270мг иод/мл - 320мг иод/мл				+	

иопромид	тарилгын уусмал, 240мг иод/мл - 370мг иод/мл				+	
липиодол/этиодол	тарилгын уусмал, 480мг иод/мл				+	

15. Халдвартгүйжүүлэх ба үжлийн эсрэг бодис

15.1 Үжлийн эсрэг бэлдмэл

поливидон иод	гадуур хэрэглэх уусмал, 0.5% - 10%	+	+	+	+	ЖГ
хлоргексидин	гадуур хэрэглэх уусмал, 5% (диглюконат) (шингэлэх)		+	+	+	
этанол	гадуур хэрэглэх уусмал, 70% (денатурат)		+	+	+	ЖГ

15.2 Халдвартгүйжүүлэх бодис

устерөгчийн хэт исэл	гадуур хэрэглэх уусмал, 3%	+	+	+	+	ЖГ
хлорт нэгдлүүд	нунтаг, 0.1% - 3% (идэвхтэй хлор бүхий)	+	+	+	+	ЖГ
дерөвдөгч аммонны нэгдлүүд	гадуур хэрэглэх уусмал, 2% - 9%			+	+	
глутаральдегид	гадуур хэрэглэх уусмал, 2%			+	+	

16. Бөөр, шээсний замд нөлөөлөх эм

16.1 Шээлгэх эм

гидрохлортиазид	шахмал, 25мг - 100мг	+	+	+	+	Ж
фуросемид	шахмал, 10мг - 40мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 10мг/мл					
торасемид	шахмал, 2.5мг - 10мг		+	+	+	Ж
спиринолактон	шахмал, 25мг - 100мг		+	+	+	Ж
индапамид	шахмал, 1.5мг - 2.5мг		+	+	+	Ж
маннитол	тарилгын шингэн, 10% - 20%		+	+	+	Ж
ацетазоламид	шахмал, 250мг			+	+	Ж
клопамид	шахмал, 20мг			+	+	Ж

16.2 Бусад

кето амин хүчил (бөөрний дутагдал)	шахмал, 630мг			+	+	Ж
кетостерил	шахмал, (нийлмэл найрлагатай)				+	Ж

17. Ходоод, гэдээсний замын өвчнийг эмчлэх эм

17.1 Ходоодны хүчлийг багасгах ба шархлаа эмчлэх

хэнгэнцаагааны гидроксид/фосфат + магниийн гидроксид/карбонат	шахмал (нийлмэл найрлагатай) сироп, (нийлмэл найрлагатай)		+	+	+	ЖГ
ранитидин	шахмал, 150мг - 300мг (гидрохлорид) тарилгын уусмал, 25мг/мл (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
фамотидин	шахмал, капсул, 20мг - 40мг тарилгын нунтаг, 20мг		+	+	+	Ж
омепразол	шахмал, капсул, 20мг - 40мг тарилгын нунтаг, 40мг		+	+	+	Ж
лансопразол	шахмал, капсул, 30мг			+	+	Ж
пантопразол	шахмал, капсул, 20мг - 40мг тарилгын нунтаг, 40мг			+	+	Ж
висмутын субцитрат	шахмал, капсул, 120мг				+	Ж
сукралфат	шахмал, капсул, 0.5г - 1г			+	+	ЖГ
перинзепин	шахмал, капсул, 25мг - 50мг тарилгын уусмал, 10мг (дигидрохлорид)				+	Ж
мизопростол	шахмал, 200мкг			+	+	Ж
17.2 Бөөлжилт намдаах эм						
метоклопрамид	шахмал, 10мг (гидрохлорид) тарилгын уусмал, 5мг/мл (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
домперидон	шахмал, 10мг			+	+	Ж

ондансетрон	шахмал, 4мг - 24мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 2мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
границетрон	шахмал, 1мг - 2мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 1мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
циклидин	шахмал, 50мг			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 50мг/мл			+	+	Ж

17.3 Үрэвслийн эсрэг эм

сульфасалазин	шахмал, капсул, 500мг		+	+	+	Ж
месалазин	шахмал, капсул, 250мг - 500мг				+	Ж
гидрокортизон	тарилгын нунтаг, 100мг - 125 мг (натрийн сукцинат)			+	+	Ж

17.4 Агчил тавиулах эм

дротаверин	шахмал, 40мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
	тарилгын усмал, 20мг/мл (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
атропин	тарилгын усмал, 1мг/мл (сульфат)			+	+	
	шахмал, 10мг (бутилбромид, гидробромид)			+	+	Ж
гиосцин	тарилгын усмал, 20мг/мл, 400мкг/мл, 600мкг/мл (бутилбромид, гидробромид)				+	Ж

17.5 Туулгах эм

бисакодил	шахмал, 5мг	+	+	+	+	Ж
	лаа, 10мг		+	+	+	ЖГ
лактулоза	сироп, 667мг/мл		+	+	+	ЖГ
	натрийн докусат	шахмал, капсул, 100мг			+	ЖГ

17.6 Суулгалт эмчлэх бэлдмэл

олон найрлагат давсны бэлдмэл	нунтаг, (глюкоз + натрийн хлорид + калийн хлорид + трисодиум цитрат/ натрийн карбонат), 13.5г/л + 2.6г/л + 1.5г/л + 2.9г/л	+	+	+	+	ЖГ
лоперамид	шахмал, капсул, 2мг		+	+	+	Ж

17.7 Элэг цөсний үйл ажиллагаанд нөлөөлөх болон элэг хамгаалах бэлдмэл

силимарин	шахмал, капсул, 3.5мг - 140мг	+	+	+	+	ЖГ
	урсодеоксихолийн хүчил	шахмал, капсул, 100мг - 400мг		+	+	+
бифенилдиметилдикарбоксилат	шахмал, капсул, 25мг		+	+	+	Ж
	шахмал, капсул, 300мг		+	+	+	ЖГ
фосфолипид	тарилгын усмал, 250мг		+	+	+	Ж
	шахмал, капсул, 150мг - 500мг			+	+	Ж
л-орнитин - л - аспартат	мөхлөг, 3г			+	+	Ж
	тарилгын усмал, 5г			+	+	Ж
адеметионин	шахмал, 400мг				+	Ж
	тарилгын нунтаг, 400мг				+	Ж
амин хүчил (элэгний дутмагшилд)	мөхлөг, 3г				+	Ж
	шахмал, 200мг				+	Ж

17.8 Ходоод, ноир булчирхайн шүүрэлд нөлөөлөх эм

панкреатин	шахмал, капсул (нийлмэл найрлагатай)	+	+	+	+	ЖГ
	шахмал, (нийлмэл найрлагатай)		+	+	+	ЖГ
апротинин	тарилгын усмал, 10000 ОУН - 100000 ОУН		+	+	+	Ж
октреотид	тарилгын усмал, 0.05мг/мл - 0.1мг/мл				+	

18. Даавар, дааврын үйлдэлт бусад бэлдмэл ба жирэмслэлтээс сэргийлэх**18.1 Бөөрний дайвар булчирхайн даавар, түүний нийлэг эм**

гидрокортизон	шахмал, 5мг - 20мг		+	+	+	Ж
преднизолон	шахмал, 5мг		+	+	+	Ж
дексаметазон	тарилгын уусмал, 4мг/1мл (фосфат)		+	+	+	Ж
метилпреднизолон	шахмал, 4мг - 16 мг (натрийн сукцинат)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 6.31мг - 1000мг (натрийн сукцинат)			+	+	Ж

18.2 Эр бэлгийн даавар

метилтестостерон	шахмал, 5мг; 10мг			+	+	Ж
тестостерон	тарилгын уусмал, 200мг - 250мг (энантат)				+	Ж

18.3 Жирэмслэлтээс сэргийлэх эм бэлдмэл**18.3.1 Дааврын бэлдмэл**

этинилэстрадиол + левоноргестрел	шахмал, 0.02мг - 0.04мг + 0.15мг		+	+	+	Ж
этинилэстрадиол + дроспиренон	шахмал, 20мкг - 30мкг + 3мг		+	+	+	Ж
этинилэстрадиол + ципротероны ацетат	шахмал, 20мкг - 30мкг + 2мг		+	+	+	Ж
эстрадиол валериат + левоноргестрел	шахмал, 2мг + 15мкг			+	+	Ж
медроксипрогестрон	депо-тарилгын уусмал, 50мг/мл - 150мг/мл (ацетат)			+	+	
левоноргестрел чөлөөлөгч суулгац	суулгац, 75мг нийлбэр левоноргестрел 150мг (2 салаатай)				+	Ж
дезогестерол	шахмал, 0.075мг			+	+	Ж
дезогестерол + этинилэстрадиол	шахмал, 150мкг + 20мкг, 150мкг + 30мкг			+	+	Ж

18.4 Өндгөөвчний даавар

этинилэстрадиол	шахмал, 50мкг			+	+	Ж
-----------------	---------------	--	--	---	---	---

18.5 Инсулин ба чихрийн шижин эмчлэх бусад бэлдмэл

гликлазид	шахмал, 30мг - 80мг		+	+	+	Ж
глиметирид	шахмал, 1мг - 3мг		+	+	+	Ж
метформин	шахмал, 500мг - 1000мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
инсулин	тарилгын уусмал, 40 ОУН/мл - 100 ОУН/мл (хэт богино, богино, дундаж, урт хугацааны үйлчлэлтэй холимог 2 шатлалт хүний болон аналааг инсулин)		+	+	+	Ж
репаглинид	шахмал, 0.5мг - 2мг				+	Ж
вилдаглиптин	шахмал, 50мг				+	Ж
лираглутид	тарилгын уусмал, 6мл/мл				+	Ж
глюкагон	тарилгын уусмал, 1мг/мл				+	Ж
вилдаглиптин + метформин	шахмал, 50мг + 850мг, 50мг + 1000мг				+	Ж
ранибизумаб	тарилгын уусмал, 10мг/мл				+	

18.6 Үр тогтолтыг дэмжих бэлдмэл

кломифен	шахмал, 50мг (цитрат)			+	+	
цетрореликс	тарилгын нунтаг, 0.25г - 3г				+	
фоллитропин альфа	тарилгын нунтаг, 75 ОУН - 300 ОУН				+	
хорионы гонадотропин альфа	тарилгын нунтаг, 250мкг, 1500 ОУН - 3000 ОУН				+	

18.7 Шар биеийн даавар

медроксипрогестрон	депо-тарилгын уусмал, 50мг/мл - 150мг/мл (ацетат)			+	+	
улипристал	шахмал, 5мг				+	

18.8 Бамбай булчирхайн даавар ба түүний эсрэг эм

иодын бэлдмэл	шахмал, капсул, 60мг - 200мг (калийн давс)		+	+	+	ЖГ
левотироксин	шахмал, 25мкг - 150мкг (натрийн давс)		+	+	+	Ж
пропилтиоурацил	шахмал, 50мг			+	+	Ж
пропранолол	шахмал, 20мг - 40мг		+	+	+	Ж

18.9 Түрүү булчирхайн эмгэгт хэрэглэх эм

тамсулозин	шахмал, капсул, 0,4мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
финастериid	шахмал, капсул, 5мг			+	+	Ж

19. Дархлалын системд нөлөөлөх бэлдмэл

19.1 Оношилгооны бэлдмэл

туберкулин, цэвэршүүлсэн протейны уусмал	тарилгын уусмал			+	+	
--	-----------------	--	--	---	---	--

19.2 Ийлдэс ба иммуноглобулины бэлдмэл

татрангийн эсрэг ийлдэс	тарилгын уусмал, 500 ОУН			+	+	
хүний иммуноглобулин (хэвийн)	тарилгын уусмал, 50мг/мл			+	+	Ж
хүний иммуноглобулин (стафилакоккын)	тарилгын уусмал, 100 ОУН			+	+	Ж
галзуугийн эсрэг иммуноглобулин	тарилгын уусмал, 150 ОУН/мл			+	+	
боомын эсрэг иммуноглобулин	тарилгын уусмал			+	+	
хиамдалын ийлдэс (А,В,Е төрөл)	тарилгын уусмал, 5000 ОУН - 10000 ОУН				+	
сахуугийн ийлдэс	тарилгын уусмал, 10000 ОУН - 20000 ОУН				+	
гепатит Б - ийн иммуноглобулин	тарилгын уусмал, 100 ОУН - 200 ОУН				+	

19.3 Вакцин

19.3.1 Нийтлэг дархлаажуулалтанд хэрэглэх

сүрьеэгийн (БЦЖ)	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
гепатит А - ын	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
гепатитын Б - ийн	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
улаан бурхан	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
улаануудын	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
улаан бурхан - гахайн хавдар - улаануудын	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
сахуу - хөхүүл ханиад - татран - В гепатит - хемофилюс инфлюенза В-ийн	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
сахуу - татрангийн	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
халдварт саагийн	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
томууугийн	тарилга (уусмал, тарилга)		+	+	+	
боомын вакцин	тарилга (уусмал, тарилга)				+	
пневмококкын эсрэг вакцин	тарилга (уусмал, тарилга)				+	

19.3.2 Сонгомол бүлгийн бэлдмэл

балнадын	тарилга (уусмал, тарилга)			+	+	
галзуугийн	тарилга (уусмал, тарилга)			+	+	

менингококкийн тарваган тахлын шар чичрэгийн вакцин	тарилаа (уусмал, тарилаа)			+	+	
хүний хөхөнцөр вирусийн эсрэг вакцин	тарилаа (уусмал, тарилаа)			+		
19.3.3 Бусад						

стафилакоккын анатоксин	тарилаа (уусмал, тарилаа)			+		
сальмонеллёзын нян залгиур	уух уусмал			+		
балнадын нян залгиур	уух уусмал			+		
цусан суулгын нян залгиур	уух уусмал			+		

19.3.4 Ашигтай микрофлорууд ба эс залгиурууд

ашигтай микрофлорууд	шахмал, капсул, нунтаг (нийлмэл найрлагатай)			+	+	ЖГ
эс залгиурууд	шахмал, капсул, нунтаг (нийлмэл найрлагатай)			+	+	ЖГ
ашигтай микрофлорууд + эс залгиурууд	шахмал, капсул, нунтаг (нийлмэл найрлагатай)			+	+	ЖГ

19.3.4 Дархлал дэмжих бэлдмэл

шинэсэргүү бударганы спиртэн хандмал	дуслаар ууж хэрэглэх уусмал, 50мл	+	+	+	+	ЖГ
тимомодулин	шахмал, 80мг	+	+	+	+	Ж
рекомбинант интерлейкин - 2	тарилаа нунтаг, 100мг		+	+	+	Ж

20. Булчин супруулах ба холинэстеразийн эсрэг бэлдмэл

атракриум	тарилаа уусмал, 10мг/мл (бесилат)			+	+	
неостигмин	шахмал, 15мг (бромид)			+	+	
	тарилаа уусмал, 0.5мг/мл (метилсульфат)			+	+	
суксаметон	тарилаа уусмал, 50 мг/мл (хлорид)			+	+	
эперизаны гидрохлорид	шахмал, 50 мг			+	+	
баклофен	шахмал, 10 мг, 20 мг			+	+	
рокурониум	тарилаа уусмал, 10мг/мл			+	+	
толперизон	шахмал, 50мг - 150мг			+	+	Ж
	тарилаа уусмал, 100мг/мл			+	+	Ж
НИКОТИНЫ ХҮЧИЛ	шахмал, 50мн		+	+	+	Ж
	тарилаа уусмал, 10мг/мл (1%)		+	+	+	Ж

21. Нүдний өвчинд хэрэглэх бэлдмэл

21.1 Халдвартын эсрэг бэлдмэл

натрийн сульфацетамид	нүдний дусал , 20% - 30%	+	+	+	+	Ж
ацикловир	нүдний тосон түрхлэг, 3%		+	+	+	Ж
тетрациклин	нүдний тосон түрхлэг, 1% (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
гентамицин	нүдний дусал, 0.3% (3мг/мл) (сульфат)		+	+	+	Ж
хлорамфеникол	нүдний дусал, 0.25% - 1% (2.5мг/мл - 10мг/мл)		+	+	+	Ж
ципрофлоксацин	нүдний дусал, 0.3% (3мг/мл)		+	+	+	Ж

оффлоксацин	нүдний дусал, 0.3% (3мг/мл)			+	+	Ж
моксифлоксацин	нүдний дусал, 0.5% (5мг/мл)			+	+	Ж
тобрамицин	нүдний дусал, 0.3% (3мг/мл)			+	+	Ж
бринзоламид	нүдний дусал, 0.1% (1мг/мл)			+	+	Ж

21.2 Үрэвслийн эсрэг бэлдмэл

преднизолон	нүдний дусал, 0.5% - 1% (5мг/мл - 10мг/мл) (натрийн фосфат)		+	+	+	Ж
дексаметазон	нүдний дусал, 0.1% (1мг/мл)			+	+	Ж
ранибизумаб	тарилгын уусмал, 10мг/мл				+	

21.3 Хэсгийн мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл

тетракайн	нүдний дусаалга, 0.5% (5мг/мл) (гидрохлорид)			+	+	
-----------	--	--	--	---	---	--

21.4 Нүдний чинэрээ эмчлэх эм

пилокарпин	нүдний дусал, 10мг/мл (гидрохлорид, нитрат)		+	+	+	Ж
тимолол	нүдний дусал, 0.25% - 0.5% (2.5мг/мл - 5мг/мл) (гидрогений малеат)		+	+	+	Ж
ацетазоламид	шахмал, 250мг			+	+	Ж
латанопрост	нүдний дусал, 0.005%			+	+	Ж
дорзоламид	нүдний дусал, 2% (20мг/мл) (гидрохлорид)			+	+	Ж
травопрост	нүдний дусал, 0.004% (гидрохлорид)				+	

21.5 Хүүхэн хараа өргөсгэх эм

атропин	нүдний дусал, 0.1% - 1% (сульфат)			+	+	
эpineфрин (адреналин)	нүдний дусал, 2% (гидрохлорид)			+	+	
тропикамид	нүдний дусал, 0.5% - 1% (5мг/мл - 10мг/мл)			+	+	

22. Окситоцин ба түүний эсрэг бэлдмэлүүд

окситоцин	тарилгын уусмал, 5 ОУН/мл - 10 ОУН/ мл			+	+	
метилэргометрин	тарилгын уусмал, 200мкг (гидрогений малеат)			+	+	
мизопростол***	шахмал, 200мкг			+	+	
мифепристон***	шахмал, 25мг			+	+	

22.2 Окситоцины эсрэг умайн булчин супруулах эм

сальбутамол	шахмал, капсул, 2мг - 8мг (сульфат)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 50мкг/мл (сульфат)			+	+	
гексопреналин	тарилгын уусмал, 100мкг			+	+	
ритодрин	шахмал, 5мг - 10мг			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 10мг/мл			+	+	
дидрогестерон	шахмал, капсул, 10мг			+	+	Ж

23. Хэвллийн диализийн уусмал

диализийн уусмал	хэвллийд сэлбэх уусмал				+	
------------------	------------------------	--	--	--	---	--

24. Сэтгэцийн болон зан үйлийн эмгэгийг эмчлэх эм

24.1 Солиорлыг эмчлэх эм

хлорпромазин	шахмал, капсул, 10мг - 100мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж*
	тарилгын уусмал, 25мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж*
левомепромазин	шахмал, капсул, 25мг	+	+	+	+	Ж*
	тарилгын уусмал, 25мг/мл			+	+	Ж*
галоперидол	шахмал, 1.5мг - 5мг	+	+	+	+	Ж*
	тарилгын уусмал, 5мг/мл			+	+	Ж*
	тарилгын тосон уусмал, 5мг/мл (деконат)			+	+	

дроперидол	тарилгын уусмал, 2.5мг/мл			+	+	Ж*
рисперидон	шахмал, 0.5мг - 4мг			+	+	Ж*
флуфеназин	тарилгын уусмал, 25мг/мл (деконат, энантат)			+	+	Ж*
зуклопентиксол	шахмал, капсул, 2мг - 20мг				+	
	тарилгын уусмал, 2мг - 100мг				+	
клозапин	шахмал, капсул, 25мг - 200мг				+	
перфеназин	шахмал, 2мг - 4мг				+	
оланзапин	шахмал, 2.5мг - 15мг				+	
кветиапин	шахмал, капсул, 250мг - 300мг				+	Ж
амисульприд	шахмал, 200мг - 400мг				+	

24.2 Сэтгэлийн хөдөлгөөнийг эмчлэх эм

24.2.1 Сэтгэл гутралыг эмчлэх эм

амитриптиллин	шахмал, 10мг - 75мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
сертралин	шахмал, капсул, 50мг - 100мг			+	+	Ж
флюоксетин	шахмал, капсул, 20мг (гидрохлорид)				+	Ж
циталопрам	шахмал, 10мг - 40мг				+	
	тарилгын уусмал, 20мг/мл				+	
пароксетин	шахмал, 20мг				+	

24.2.2 Сэтгэл хөдлөлийн хоёр түйлт эмгэгийг эмчлэх эм

карбамазепин	шахмал, капсул, 100мг - 400мг	+	+	+	+	Ж
литийн карбонат	шахмал, капсул, 100мг - 300мг	+	+	+	+	Ж
вальпроны хүчил (натрийн вальпроат)	шахмал, капсул, 100мг - 500мг		+	+	+	Ж
	мехлөг, 100мг		+	+	+	Ж
	сироп, 54.64мг/мл		+	+	+	Ж

24.2.3 Тархины цусан хангамж сайжруулах эм

циннаризин	шахмал, 25мг	+	+	+	+	Ж
пентоксифиллин	шахмал, капсул, 100мг - 400мг			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 20мг/мл			+	+	Ж
винпоцетин	шахмал, 5мг - 10мг			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 5мг/мл			+	+	Ж
панакс ното сапонин	шахмал, капсул, 100мг			+	+	
	тарилгын нунтаг, 100 мг			+	+	
	тарилгын уусмал, 100мг			+	+	

24.2.4 Тархины эд, эсийг хамгаалах эм

пирацетам	шахмал, капсул, 200мг - 800мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 10% - 20%		+	+	+	Ж
тугалын цусны уураггүй дериват	шахмал, капсул 200мг			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 40мг/мл			+	+	Ж
цитиколин	шахмал, капсул, 500мг				+	Ж
	тарилгын уусмал, 250мг - 1000мг				+	Ж
тугалын тархинаас гарган авсан полипептид	тарилгын нунтаг, 5мг, 10мг				+	Ж
тугалын нүдний торлогоос гарган авсан полипептид	тарилгын нунтаг, 5мг				+	Ж
тенотен (Цэвэршүүлсэн тархины өвөрмөц уураг S-100 эсрэг бие *10 ⁻¹⁵ нг/г - аас илүүгүй үйлчлэгч бодисын идэвхтэй хэлбэр агуулсан)	шахмал, 0.003г				+	ЖГ

24.2.5 Мэдрэлийн эмгэгшилд хэрэглэх эм

ипидакриний	шахмал, 20мг				+	
-------------	--------------	--	--	--	---	--

гидрохлорид	тарилгын уусмал, 5мг/мл - 15мг/мл				+	
гастродин	капсул, 50 мг				+	
	тарилгын уусмал, 200 мг				+	
24.3 Сэтгэл түгшилтийг эмчлэх эм						
диазепам	шахмал, 2мг -10 мг	+	+	+	+	Ж*
	тарилгын уусмал, 5мг/мл	+	+	+	+	Ж*
альпразолам	шахмал, 250мкг - 2мг				+	
адаптол	шахмал, 300мг - 500мг				+	
24.4 Үл ялиг зовлонт байдлыг эмчлэх эм						
кломипрамин	шахмал, капсул, 10мг - 75мг (гидрохлорид)				+	
24.5 Сэтгэц идэвхт эмийн бодисын шалтгааны эмгэгийг эмчлэх эм						
никотин орлуулах эмчилгээний бэлдмэл	шахмал, 1.5мг - 10мг	+	+	+	+	ЖГ
	наалт, 5мг/16цаг - 15мг/16цаг, 7мг/24цаг - 21мг/24цаг	+	+	+	+	ЖГ
	амны цацлага, 10мг	+	+	+	+	ЖГ
	хамрын цацлага, 500мкг	+	+	+	+	ЖГ
наптрексон	шахмал, 50мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	суулгац (гидрохлорид)			+	+	Ж
метадон	шахмал, 5мг (гидрохлорид)				+	
25. Амьсгалын замын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх эм						
25.1 Гуурсан хоолойн баатраа эмчлэх эм						
аминофиллин	шахмал, 150мг - 350мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 24мг/мл	+	+	+	+	Ж
сальбутамол	шахмал, капсул, 4мг - 8мг (сульфат)	+	+	+	+	Ж
	ингалацийн цацлага, 100мкг (сульфат)	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 50мкг/мл (сульфат)			+	+	Ж
	ингалацийн цацлага, 50мкг - 100мкг (дипропионат)	+	+	+	+	Ж
беклометазон	ингалацийн цацлага, 100мкг - 400мкг	+	+	+	+	Ж
будесонид	ингалацийн цацлага, 100мкг - 400мкг	+	+	+	+	Ж
ипратропийн бромид	ингалацийн цацлага, 20мкг - 500мкг	+	+	+	+	Ж
сальметерол	ингалацийн цацлага, 25мкг - 50мкг			+	+	Ж
флутиказон	ингалацийн цацлага, 25мкг - 500мкг (порпионат)			+	+	Ж
монтелукаст	шахмал, 4мг - 10мг			+	+	Ж
фенотерол	ингалацийн цацлага, 100мкг				+	
индакатерол	капсул, 150 мкг, 300мкг				+	
гликопирроний бромид	капсул, 50мкг				+	
флутиказон + сальметерол	ингалацийн нунтаг, 250мкг + 50мкг, 500мкг + 50мкг				+	
фенотерол + ипратропийн бромид	ингалацийн цацлага, 1.25мг + 500мкг				+	
25.2 Ханиалга намдаах эм						
преноксдиазин	шахмал, 100мг	+	+	+	+	Ж
глауцин	шахмал, 50мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
кодейн	шахмал, 15мг - 30мг			+	+	МЖ
25.3 Цэр ховлох эм						
амброксол	шахмал, 30мг - 60мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	ЖГ
ацетилцистейн	шахмал, 100мг - 600мг	+	+	+	+	ЖГ
	нунтаг, 100мг - 600мг	+	+	+	+	ЖГ
фенспирид	шахмал, 80мг				+	
26. Даас, ус, хүчил, шултийн тэнцвэрт нөлөөлөх эм						
26.1 Уулгаж сэлбэх						

олон найрлагат давсны бэлдмэл	нунтаг, (глюкоз + натрийн хлорид + калийн хлорид + трисодиум цитрат/ натрийн карбонат), 13.5г/л + 2.6г/л + 1.5г/л + 2.9г/л	+	+	+	+	ЖГ
26.2 Судсаар сэлбэх						
глюкоз (декстроз)	тарилгын уусмал, 40%	+	+	+	+	Ж
	тарилгын шингэн, 5% - 20%	+	+	+	+	Ж
глюкоз (декстроз) + натрийн хлоридын холимог уусмал	тарилгын шингэн, 5% + 0.9%	+	+	+	+	Ж
калийн хлорид	тарилгын шингэн, 7.5%	+	+	+	+	Ж
натрийн хлорид	тарилгын шингэн, 0.9%	+	+	+	+	Ж
натрийн бикарбонат	тарилгын шингэн, 4%	+	+	+	+	Ж
рингерийн уусмал	тарилгын шингэн, 100мл - 1000мл	+	+	+	+	Ж
рингер лактатийн уусмал	тарилгын шингэн, 100мл - 1000мл	+	+	+	+	Ж

26.3 Бусад						
тарилгын ус	тарилгын уусмал	+	+	+	+	ЖГ
27. Аминдэм, эрдэс бодис						
аскорбины хүчил	шахмал, 50мг	+	+	+	+	ЖГ
	тарилгын уусмал, 50мг/мл	+	+	+	+	Ж
кальцийн глюконат	шахмал, 500мг	+	+	+	+	ЖГ
	тарилгын уусмал, 100мг/мл	+	+	+	+	Ж
ретинол	шахмал, капсул, 10000 ОУН - 200000 ОУН (пальмитат)	+	+	+	+	ЖГ
	дуслаар ууж хэрэглэх тосон уусмал, 100000 ОУН/мл (пальмитат)	+	+	+	+	ЖГ
эргоальциферол	шахмал, капсул, 50000 ОУН	+	+	+	+	Ж
	ух усан уусмал, 200 ОУН/мл - 10000 ОУН/мл	+	+	+	+	Ж
холекальциферол	шахмал, капсул 400 ОУН - 1000 ОУН	+	+	+	+	ЖГ
	ух усан уусмал, 400 ОУН/мл	+	+	+	+	ЖГ
эрдсийн тэжээл	сироп, 250мл - 500мл				+	Ж

Анхааруулга, нас болон тунгийн хязгаартай хэрэглэх эмүүд

ацетилсалицилийн хүчил	12 наснаас дээш
атропин	3 сараас дээш
бензил бензоат	2 наснаас дээш
бетаметазон (арысанд зориулсан бэлдмэл)	Нярайд хэрэглэхгүй (гидрокортизоноор орлуулах).
дилоксанид	25 кг-аас дээш жинтэйд
ибупрофен	3 сараас дээш (Тарилгын уусмал хэлбэрт хамаарахгүй. Тарилгын уусмалыг нярайн цусан хангамжийн дутагдалд эмчийн хяналтанд хэрэглэнэ)
ксилометазолин	3 сараас дээш
лоперамид	4 наснаас дээш
метоклопрамид	Нярайд хэрэглэхгүй.
мизопростол	Зөвхөн эмнэлгийн нэхцэлд, эмчийн хяналтанд хэрэглэнэ.
мифепристон	Зөвхөн эмнэлгийн нэхцэлд, эмчийн хяналтанд хэрэглэнэ.
ондансетрон	1 сараас дээш
парацетамол	Үрэвслийн эсрэг эмчилгээнд хэрэглэхгүй.
пропофол	1 сараас дээш
ретинол	Жирэмсэн үед хоногт 25000 ОУН тунгаас ихгүй хэрэглэнэ.

этилийн спирт агуулсан бэлдмэл	2 наснаас дээш
сульфаметоксазол + триметоприм	6 сараас дээш
тетракайн	Нярайд хэрэглэхгүй.
цефазолин	1 сараас дээш
цефтриаксон	жирэмсний 41 долоо хоног дээш
ципрофлоксацин	12 наснаас дээш
флюоксетин	8 наснаас дээш
эфавиренз	3 наснаас дээш эсвэл 10кг-аас дээш жинтэй
дарунавир	3 наснаас дээш
мөнгөний сульфадиазин	2 сараас дээш

Тайлбар, тэмдэглэгээ

ЖГ	Жоргүй олгоно.
Ж	Жороор олгоно.
Ж*	Жороор олгоно (сэтгэцэд нөлөөт эм).
МЖ	Мансууруулах эмийн жороор олгоно.
шахмал, капсул	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (бүрхүүлтэй, хатуу, зөвлөн, уртасгасан үйлчилгээтэй гэх мэт).
сироп	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (уусмал, хөвмөл, шингэн гэх мэт).
тарилгын уусмал	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (коцентрацтай, тосон, хөвмөл гэх мэт).
тарилгын нунтаг	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (лиофилизат, тарилгын нунтаг уусгагчийн хамт гэх мэт).
лаа	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (үтрээний, шулуун гэдэсний гэх мэт).
Тухайн шатлалд заавал байх шаардлагагүй эмийг хоосон нүдээр тэмдэглэв.	

Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны
сарын 07 өдрийн 1 дугаар
тушаалын хоёрдугаар хавсралт

09

ХҮҮХДИЙН ЗАЙЛШГҮЙ ШААРДЛАГАТАЙ ЭМИЙН I ЖАГСААЛТ

Эмийн нэр	Тун хэмжээ, хэлбэр	Багийн эмчийн салбар	Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв	Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Тусгай мэргэжлийн төв, төрөлжсөн мэргэшшийн эмнэлэг	Нийтийн эмийн сан
1. Мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл						
1.1 Ерөнхий мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл, хүчилтөрөгч						
1.1.1 Амьсгалаар хэрэглэх бэлдмэл						
хүчилтөрөгч	амьсгалаар хэрэглэх (эмнэлгийн зориулалттай хий)			+	+	
азотын дутуу исэл	амьсгалаар хэрэглэх			+	+	
галотан	амьсгалаар хэрэглэх			+	+	
изофлуран	амьсгалаар хэрэглэх			+	+	
1.1.2 Тарилгаар хэрэглэх бэлдмэл						
кетамин	тарилгын уусмал, 50мг/мл (гидрохлорид)			+	+	
тиопентал	тарилгын нунтаг, 0.5г (натрийн давс)			+	+	
пропофол	тарилгын уусмал, 10мг/мл			+	+	
1.2 Хэсгийн мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл						
лидокайн	хэсэг газарт хэрэглэх, 2% - 4% (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 10мг/мл - 20мг/мл (гидрохлорид), 5% (нугасаар мэдээгүйжүүлэх)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 2% + эпинефрин, 1:200000 (гидрохлорид)			+	+	Ж
лидокайн + эпинефрин	шүдний зориулалттай тарилгын уусмал, 2% + эпинефрин 1:80000, 1:100000 (гидрохлорид)			+	+	
бутивикайн	тарилгын уусмал, 5мг/мл (гидрохлорид)			+	+	
	тарилгын уусмал, нугасны мэдээгүйжүүлэлтэд 5мг/мл + 7.5% глюкоэстийн хольж хэрэглэх (гидрохлорид)			+	+	

1.3 Мэс засалд хэрэглэх эм

атропин	тарилгын уусмал, 1мг/мл (сульфат)			+	+	
диазепам	тарилгын уусмал, 5мг/мл			+	+	Ж*
мидазолам	тарилгын уусмал, 1мг/мл			+	+	
морфин	тарилгын уусмал, 10 мг/мл (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ

2. Төвдөлт намдаах, халуун бууруулах, үрэвслийн эсрэг эм

2.1 Опийн бус бэлдмэл

ибупрофен	сироп, 100мг/5мл - 200мг/5мл	+	+	+	+	ЖГ
парацетамол	сироп, 120мг/5мл, 250мг/5мл	+	+	+	+	ЖГ
	ууж хэрэглэх дусал, 60мг/0.6мл	+	+	+	+	ЖГ
	лаа, 80мг - 300мг	+	+	+	+	ЖГ

2.2 Опийн бүлгийн бэлдмэл

морфин	шахмал, 10мг (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ
	тарилгын уусмал, 10мг/мл (гидрохлорид, сульфат)			+	+	МЖ

2.3 Зонхилон тохиолдох хам шинжүүдийн хөнгөвчлөх эмчилгээнд хэрэглэх эм

амитриптиллин	шахмал, 10мг			+	+	Ж
дексаметазон	шахмал, 0.5мг - 2мг			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 4мг/мл (фосфат)			+	+	Ж
диазепам	шахмал, 2мг, 5мг			+	+	Ж*
	тарилгын уусмал, 5мг/мл			+	+	Ж*
гиосцин	шахмал, 10мг (бутилбромид, гидробромид)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 20мг/мл, (бутилбромид, гидробромид)				+	Ж
лактулоза	сироп, 3.335г/мл, 6.66г/мл			+	+	ЖГ
ондансетрон	шахмал, 4мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 2мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж

2.4 Үе мөчний өвчнийг эмчлэх эм

метотрексат	шахмал, 2.5мг (натрийн давс)			+	+	Ж
-------------	------------------------------	--	--	---	---	---

2.5 Ювениль үе мөчний эмгэгт хэрэглэх эм

ацетилсалицилийн хүчил	шахмал, 100мг - 500мг			+	+	ЖГ
---------------------------	-----------------------	--	--	---	---	----

2.6 Тулай өвчнийг эмчлэх эм

аллопуринол	шахмал, капсул, 100мг			+	+	Ж
-------------	-----------------------	--	--	---	---	---

3. Харшлын ба анафилаксийн эсрэг эм

преднизолон	шахмал, 5мг			+	+	+	Ж
дексаметазон	тарилгын уусмал, 4мг/мл (фосфат)			+	+	+	Ж
гидрокортизон	тарилгын нунтаг, 100мг (натрийн сукцинат)			+	+	+	Ж
эпинефрин (адреналин)	тарилгын уусмал, 1мг /1мл (гидрохлорид, гидрогений тартрат)			+	+	+	
лоратадин	сироп, 1мг/мл	+	+	+	+	+	Ж
деслоратадин	шахмал, 5мг			+	+	+	Ж

4. Антидотууд ба хордлого тайлах эм

4.1 Өвөрмөц бус

идэвхжүүлсэн нүүрс	шахмал, 250мг	+	+	+	+	ЖГ
4.2 Өвөрмөц						
налоксон	тарилгын уусмал, 0.4мг/мл (гидрохлорид)			+	+	
кальцийн глюконат	тарилгын уусмал, 100мг/мл		+	+	+	Ж
атропин	тарилгын уусмал, 1мг/мл (сульфат)		+	+	+	
кальцийн эдетат натри	тарилгын уусмал, 200мг/мл			+	+	
5. Уналт, таталтын эсрэг эм						
вальпроны хүчил (натрийн вальпроат)	сироп, 50мг/мл, 54.64мг/мл		+	+	+	Ж
карбамазепин	шахмал, 200мг		+	+	+	Ж
фенобарбитал	шахмал, 5мг		+	+	+	Ж*
диазепам	шахмал, 2мг, 5мг тарилгын уусмал, 5мг/мл		+	+	+	Ж*
леветирацетам	сироп, 100мг/мл				+	Ж
6. Халдварьн эсрэг бэлдмэл						
6.1 Шимэгч хорхойн эсрэг бэлдмэл						
левамизол	шахмал, 50мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
мебендазол	шахмал, капсул, 100мг		+	+	+	Ж
альбендазол	сироп, 200мг/5мл		+	+	+	Ж
пирантел	сироп, 125мг/2.5мл (эмбонат, памаот)		+	+	+	Ж
6.2 Бактерийн эсрэг бэлдмэл						
6.2.1 Бета лактамын антибиотикууд						
феноксиметилпениц иллин	шахмал, капсул, 250мг (калийн давс)	+	+	+	+	Ж
бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 0.5г (натрийн давс, калийн давс)		+	+	+	Ж
бензатин бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 1.2 сая ОУН		+	+	+	Ж
прокайн бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 1г (=1 сая ОУН		+	+	+	Ж
клоксациллин	сироп, 125мл/5мл - 250мг/5мл (натрийн давс)	+	+	+	+	Ж
ампициллин	шахмал, капсул 250мг	+	+	+	+	Ж
	сироп, 125мг/5мл-250мг/5мл	+	+	+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 500мг (натрийн давс)		+	+	+	Ж
амоксициллин	шахмал, капсул, 250мг триgidрат)	+	+	+	+	Ж
	сироп, 125мг/5мл - 250мг/5мл (триgidрат)	+	+	+	+	Ж
амоксициллин +клавулоны хүчил	шахмал, 375мг		+	+	+	Ж
	сироп, 125мг + 31.25мг/5мл - 250мг + 62.5мг/5мл		+	+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 600мг		+	+	+	Ж

цефалексин	шахмал, капсул, 250мг	+	+	+	+	Ж
	сироп, 125мг/5мл - 250мг/5мл (усгүй)	+	+	+	+	Ж
цефиксим	сироп, 100мг/5мл			+	+	Ж
цефотаксим	тарилгын нунтаг, 250мг, 500мг (натрийн давс)			+	+	Ж
цефтриаксон	тарилгын нунтаг, 250мг, 500мг (натрийн давс)			+	+	Ж
цефтазидим	тарилгын нунтаг, 500мг (пентагидрат)			+	+	Ж
цефазолин	тарилгын нунтаг, 500мг		+	+	+	Ж

6.2.2 Бусад антибиотикууд

сульфаметоксазол + триметоприм	сироп, 50мг/5мл	+	+	+	+	Ж
нитрофурантоин	шахмал, 50мг	+	+	+	+	Ж
метронидазол	шахмал, 250мг	+	+	+	+	Ж
клиндамицин	шахмал, капсул, 150мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 150мг/мл (фосфат)			+	+	Ж
эритромицин	шахмал, 250мг	+	+	+	+	Ж
	сироп, 125мг/5мл, 250 мг/5 мл	+	+	+	+	Ж
мидекамицин	сироп, 175мг/5мл			+	+	Ж
джозамицин	шахмал, капсул 500мг			+	+	Ж
азитромицин	сироп, 100мг/5мл			+	+	Ж
гентамицин	тарилгын уусмал, 10мг/мл (сульфат)		+	+	+	Ж
ципрофлоксацин	шахмал, капсул, 250мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
ванкомицин	тарилгын нунтаг, 500мг (гидрохлорид)				+	Ж
имипенем + циластатин	тарилгын нунтаг, 500 мг + 500 мг				+	Ж
меропенем	тарилгын нунтаг, 0.5г				+	Ж

6.2.3 Сурьеэз эмчлэх эм

изониазид	шахмал, капсул, 100мг			+	+	
этамбутол	шахмал, капсул, 100мг (гидрохлорид)			+	+	
пиразинамид	сироп, 30мг - 60мг			+	+	
рифампицин	шахмал, капсул, 150мг		+	+	+	
	сироп, 20мг/5мл		+	+	+	
амикацин	тарилгын уусмал, 500мг (сульфат)			+	+	
капреомицин	тарилгын нунтаг, 1г (сульфат)			+	+	
циклосерин	шахмал, капсул, 250мг			+	+	
канамицин	тарилгын нунтаг, 500мг (сульфат)			+	+	
стрептомицин	тарилгын нунтаг, 1г (сульфат)			+	+	
левофлоксацин	шахмал, капсул, 250мг			+	+	
	тарилгын шингэн, 5мг/мл			+	+	
линезолид	сироп, 100мг/5мл				+	

6.3 Мөөгэнцрийн эсрэг эм

нистатин	шахмал, 500000 ОУН	+	+	+	+	Ж
----------	--------------------	---	---	---	---	---

шинэ хөлдөөсөн сийвэн				+ +		
тромбоцитүүд				+ +		
цусны улаан эсүүд				+ +		
донорын цус				+ +		
10.2 Сийвэнгийн уламжлалын эм						
ДЭМБ-ЫН шаардлага хангах хүний цусны сийвэнгийн гаралтай бүх бүтээгдэхүүн хамаарна.						
10.3 Сийвэн орлдох эм						
декстран 70	тарилгын шингэн, 6% (12г - 24г)			+ + +		Ж
10.4 Сийвэнгийн бэлдмэл						
хүний иммуноглобулин (хэвийн)	тарилгын уусмал, 50мг/мл (5% - 16%)			+ +		Ж
альбумин (уурагт бэлдмэл)	тарилгын шингэн, 5% - 20%			+ +		Ж
11. Зүрх судасны эм						
11.1 Цусны дараалт бууруулах эм						
эналаприл	шахмал, 2.5мг - 5мг (малаат)			+ + + +		Ж
11.2 Зүрх судасны дутмагшилд хэрэглэх эм						
дигоксин	шахмал, 0.25мг			+ + +		Ж
	тарилгын уусмал, 0.025% (10мг/мл)			+ +		
допамин	тарилгын уусмал, 40мг/мл (гидрохлорид)			+ +		
фуросемид	шахмал, 10мг - 40мг			+ + + +		Ж
	тарилгын уусмал, 10мг/мл			+ + +		Ж
12. Арьсны өвчнийг эмчлэх бэлдмэл						
12.1 Мөөгөнцирийн эсрэг эм (хэсэг газрын)						
тербинафаин	гель, крем, цацлага (спрей) 1% (гидрохлорид)			+ +		ЖГ
миконазол	крем, 20мг/г			+ +		Ж
12.2 Халдварьн эсрэг эм						
калийн перманганат	гадуур хэрэглэх уусмал, 1:10000			+ + + +		ЖГ
мэнгөний сульфадиазин	тосон түрхлэг, крем 10мг/г			+ +		ЖГ
12.3 Үрэвслийн эсрэг ба загатнаа намдаах эм						
гидрокортизон	тосон түрхлэг, крем, 0.1% - 1% (бутират, ацетат)			+ + +		Ж
бетаметазон	тосон түрхлэг, 0.05% - 0.1% (дипропионат)			+ +		Ж
12.4 Арьсны эзэрлэгт нөлөөлөх ба гуужуулах эм						
бензоил пероксид	гадуур хэрэглэх уусмал, крем, 5%			+ +		ЖГ
салацилийн хүчил	гадуур хэрэглэх уусмал, 5%			+ +		ЖГ
уреа	тосон түрхлэг, крем, 5% - 10%			+ +		ЖГ
12.5 Хамуу эмчлэх бэлдмэл						
бензилбензоат	шингэн тосон түрхлэг, 10% - 20%			+ + +		ЖГ
13. Оношилгооны бодисууд						
13.1 Нүдний бэлдмэлүүд						
тропикамид	нүдний дусаалга, 0.5% - 1%			+ +		

13.2 Рентген тодруулагч бодис						
иопромид	тарилгын уусмал, 240мг иод/мл - 370мг иод/мл				+	Ж
14. Халдвартгүйжүүлэх ба үжлийн эсрэг бодис						
14.1 Үжлийн эсрэг бэлдмэл						
поливидон иод	гадуур хэрэглэх уусмал, 0.5% - 10%	+	+	+	+	ЖГ
хлоргексидин	гадуур хэрэглэх уусмал, 5% (диглюконат) (шингэлэх)		+	+	+	
этанол	гадуур хэрэглэх уусмал, 70% (денатурат)		+	+	+	ЖГ
14.2 Халдвартгүйжүүлэх бодис						
хлороксиленол	гадуур хэрэглэх уусмал, 4.8%		+	+	+	
глутарал	гадуур хэрэглэх уусмал, 2%		+	+	+	
15. Бөөр, шээсний замд нөлөөлөх эм						
15.1 Шээлгэх эм						
гидрохлортиазид	шахмал, 25мг	+	+	+	+	Ж
фуросемид	шахмал, 10мг - 40мг	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 10мг/мл		+	+	+	Ж
спиринолактон	шахмал, 25мг		+	+	+	Ж
маннитол	тарилгын шингэн, 10% - 20%		+	+	+	Ж
15.2 Бусад						
16. Ходоод, гэдэсний замын өөчнийг эмчлэх эм						
16.1 Нойр булчирхайн ферменттүүд						
панкреатин	шахмал, капсул (нийлмэл найрлагатай)	+	+	+	+	ЖГ
16.2 Ходоодны хүчлийг багасгах ба шархлаа эмчлэх						
ранитидин	шахмал, 150мг (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 25мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
омепразол	шахмал, капсул, 20мг - 40мг		+	+	+	Ж
	тарилгын нунтаг, 40мг			+	+	Ж
16.3 Бөөлжилт намдаах эм						
метоклопрамид	шахмал, 10мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 5мг/мл (гидрохлорид)		+	+	+	Ж
ондансетрон	шахмал, 4мг (гидрохлорид)			+	+	Ж
	тарилгын уусмал, 2мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж
16.4 Туулгах эм						
лактулоза	сироп, 3.335г/мл, 6.66г/мл		+	+	+	ЖГ
16.5 Ууж хэрэглэх давс						
олон найрлагат давсны бэлдмэл	нунтаг, (глюкоз + натриийн хлорид + калийн хлорид + трисодиум цитрат/натрийн карбонат), 13.5г/л + 2.6г/л + 1.5г/л + 2.9г/л	+	+	+	+	ЖГ
16.6 Бусад бэлдмэл						
цайрын сульфат	сироп, 55мг/5мл			+	+	ЖГ
нифуроксазид	хөвмөл, 220мл/5мл - 250мл/5мл	+	+	+	+	Ж
	шахмал, 100мг, 200мг	+	+	+	+	Ж

16.7 Ходоод, нойр булчирхайн шүүрэлд нөлөөлөх эм						
панкреатин	шахмал, капсул (нийлмэл найрлагатай)	+	+	+	+	ЖГ
16.8 Ходоод гэдэсний замын цус алдалтанд нөлөөлөх бэлдмэл						
окtreотид	тарилгын уусмал, 0.05мг/мл - 0.1мг/мл				+	
17. Даавар, дааврын үйлдэлт бусад бэлдмэл						
17.1 Бөөрний дайвар булчирхайн даавар, түүний нийлэг эм						
гидрокортизон	шахмал, 10мг	+	+	+	+	Ж
17.2 Инсулин ба чихрийн шижин эмчлэх бусад бэлдмэл						
метформин	шахмал, 500мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж
инсулин	тарилгын уусмал, 40 ОУН/мл - 100 ОУН/мл (хэт богино, богино, дундаж, урт хугацааны үйлчлэлтэй холимог 2 шатлалт хүний болон аналоог инсулини)	+	+	+	+	Ж
глюкагон	тарилгын уусмал, 1мг/мл				+	Ж
17.3 Бамбай булчирхайн даавар ба түүний эсрэг эм						
иодын бэлдмэл	шахмал, капсул, 60мг - 200мг (калийн давс)	+	+	+	+	ЖГ
левотироксин	шахмал, 25мкг - 50мкг (натрийн давс)	+	+	+	+	Ж
пропилтиоурацил	шахмал, 50мг			+	+	Ж
18. Дархлалын системд нөлөөлөх бэлдмэл						
18.1 Вакцин						
18.1.1 Нийтлэг дархлаажуулалтанд хэрэглэх						
сурьеэгийн (БЦЖ)	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
гепатит Б	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
улаан бурхан	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
улаануудын	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
улаан бурхан - гахайн хавдар - улаануудын	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
сахуу - хөхүүл ханиад -татран - гепатит Б - хемофилиос инфлюенза В-ийн	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
сахуу - татрангийн	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
халдварт саагийн	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
томуугийн	тарилга (уусмал, тарилга)	+	+	+	+	
боомын вакцин	тарилга (уусмал, тарилга)				+	
пневмококкийн эсрэг вакцин	тарилга (уусмал, тарилга)				+	
18.1.2 Сонгомол бүлгийн бэлдмэл						
балнадын	тарилга (уусмал, тарилга)			+	+	
галзуугийн	тарилга (уусмал, тарилга)			+	+	
менингококкийн	тарилга (уусмал, тарилга)			+	+	
тарваган тахлын	тарилга (уусмал, тарилга)			+	+	

диализийн уусмал	хэвлийд сэлбэх уусмал					+	
22. Сэтгэцийн болон зан үйлийн эмгэгийг эмчлэх эм							
22.1 Солиорлыг эмчлэх эм							
хлорпромазин	шахмал, капсул, 10мг - 100мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж*	
	тарилгын уусмал, 25мг/мл (гидрохлорид)			+	+	Ж*	
галоперидол	шахмал, 1.5мг	+	+	+	+	Ж*	
	тарилгын уусмал, 5мг/мл			+	+	Ж*	
	тарилгын тосон уусмал, 5мг/мл (деконат)			+	+		
22.2 Сэтгэлийн хөдөлгөөнийг эмчлэх эм							
22.2.1 Сэтгэл гутралыг эмчлэх эм							
амитриптиллин	шахмал, 10мг, 25мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	Ж	
флюоксетин	шахмал, капсул, 20мг (гидрохлорид)				+	Ж	
22.2.2 Тархины эд, эсийг хамгаалах эм							
тенотен (цэвэршүүлсэн тархины өвөрмөц уураг S-100 эсрэг бие *10 ⁻¹⁶ нг/г - аас илүүгүй үйлчлэгч бодисын идэвхтэй хэлбэр агуулсан)	шахмал, 0.003г					+	ЖГ
23. Амьсгалын замын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх эм							
23.1 Гуурсан хоолойн багтраа эмчлэх эм							
сальбутамол	шахмал, капсул, 2мг (сульфат)		+	+	+	Ж	
	сироп, 2мг/5мл (сульфат)		+	+	+	Ж	
	ингаляцийн цацлага, 100мкг (сульфат)		+	+	+	Ж	
будесонид	уусмал (утлагаар хэрэглэх), 0.5мг		+	+	+	Ж	
23.2 Ханиалга намдаах эм							
23.3 Цэр хөөхлох эм							
амброксол	сироп, 15мг/5мл - 30мг/5мл (гидрохлорид)		+	+	+	ЖГ	
	тарилгын уусмал (утлагаар хэрэглэх) 15мг/2мл			+	+	ЖГ	
ацетилцистейн	шахмал, 100мг, 200мг		+	+	+	ЖГ	
	нунтаг, 100мг, 200мг		+	+	+	ЖГ	
24. Давс, ус, хүчил, шүлтийн тэнцвэрт нөлөөлөх эм							
24.1 Уулгаж сэлбэх							
олон найрлагат давсны бэлдмэл	нунтаг, (глюкоз + натриийн хлорид + калийн хлорид + трисодиум цитрат/натрийн карбонат), 13.5г/л + 2.6г/л + 1.5г/л + 2.9г/л	+	+	+	+	+	ЖГ
24.2 Судсаар сэлбэх							
глюкоз (пакеттоз)	тарилгын уусмал, 40%		+	+	+	+	Ж

Глюкоз (декстроз)	тарилгын шингэн, 5% - 20%		+	+	+	Ж
глюкоз (декстроз) +	тарилгын шингэн, 5% + 0.9%		+	+	+	Ж
калийн хлорид	тарилгын шингэн, 7.5%		+	+	+	Ж
натрийн хлорид	тарилгын шингэн, 0.9%		+	+	+	Ж
натрийн бикарбонат	тарилгын шингэн, 4%		+	+	+	Ж
рингерийн уусмал	тарилгын шингэн, 100мл - 1000мл		+	+	+	Ж
рингер лактатийн уусмал	тарилгын шингэн, 50мл - 500мл		+	+	+	Ж

24.3 Бусад

тарилгын ус	тарилгын уусмал		+	+	+	ЖГ
-------------	-----------------	--	---	---	---	----

25. Аминдэм, эрдэс бодис

25.1 Дан найрлагатай

аскорбины хүчил	шахмал, 50мг		+	+	+	+	ЖГ
	тарилгын уусмал, 50мг/мл		+	+	+	+	Ж
кальцийн глюконат	шахмал, 500мг		+	+	+	+	ЖГ
	тарилгын уусмал, 100мг/мл		+	+	+	+	Ж
иодын бэлдмэл	шахмал, капсул, 60мг - 200мг (калийн давс)		+	+	+	+	ЖГ
пиридоксин	шахмал, 20мг (гидрохлорид)		+	+	+	+	Ж
ретинол	шахмал, капсул, 10000 ОУН - 200000 ОУН (пальмитат)		+	+	+	+	ЖГ
	дуслаар ууж хэрэглэх тосон уусмал, 100000 ОУН/мл (пальмитат)		+	+	+	+	ЖГ
эргоальциферол	шахмал, капсул, 50000 ОУН		+	+	+	+	Ж
	уух усан уусмал, 200 ОУН/мл - 10000 ОУН/мл		+	+	+	+	Ж
холекальциферол	шахмал, капсул 400 ОУН - 1000 ОУН		+	+	+	+	ЖГ
	уух усан уусмал, 400 ОУН/мл		+	+	+	+	ЖГ

26. Хүүхдийн чих, хамар, хоолойн эмүүд

будесонид	уусмал (утлагаар хэрэглэх), 0.5мг		+	+	+	+	Ж
ципрофлоксацин	гадуур дуслаар хэрэглэх уусмал, 0.3% (гидрохлорид)				+	+	Ж
сурфактант	хамрын дусал, хамрын цацлага, 0.05%				+	+	ЖГ
амброксол	тарилгын уусмал (утлагаар хэрэглэх) 15мг/2мл				+	+	Ж
биклотимол	цацлага, 2.5%					+	ЖГ

27. Нярайн асаргаанд хэрэглэх өвөрмөц эмүүд

27.1 Нярайд хэрэглэх эм

хлоргексидин	гадуур хэрэглэх уусмал эсвэл гель, 7.1% (диглюконат)-ыг 4% хүртэл сулруулах (хүй цэвэрлэх)				+	+	
каффеин	тарилгын уусмал, 20мг/мл (цитрат)						+
ибупрофен	тарилгын уусмал, 5мг/мл						+
простогландин Е	тарилгын уусмал, 0.5мг/мл (простогландин Е1), 1мг/мл (простогландин Е2),						+
сурфактант	хөвмөл, 80мг/мл (мөгөөрсөн хоолойд цацаж хэрэглэнэ)					+	
	тарилга (хөвмөл), 120мг						+

27.2 Нярайн эхэд хэрэглэх эм

дексаметазон	тарилгын уусмал, 4мг/1мл (фосфат)				+	+	Ж
--------------	-----------------------------------	--	--	--	---	---	---

Анхааруулга, нас болон тунгийн хязгаартай хэрэглэх эмүүд

ацетилсалицилийн хүчил	12 наснаас дээш
атропин	3 сараас дээш
бензил бензоат	2 наснаас дээш
бетаметазон (арьсанд зориулсан бэлдмэл)	Нярайд хэрэглэхгүй (гидрокортизонаор орлуулах).
дилоксанид	25 кг-аас дээш жинтэйд
ибуuprofen	3 сараас дээш (Тарилгын уусмал хэлбэрт хамаарахгүй. Тарилгын уусмалыг нярайн цусан хангамжийн дутагдалд эмчийн хяналтанд хэрэглэнэ)
ксилометазолин	3 сараас дээш
лоперамид	4 наснаас дээш
метоклопрамид	Нярайд хэрэглэхгүй.
мизопростол	Зөвхөн эмнэлгийн нөхцөлд, эмчийн хяналтанд хэрэглэнэ.
мифепристон	Зөвхөн эмнэлгийн нөхцөлд, эмчийн хяналтанд хэрэглэнэ.
ондансетрон	1 сараас дээш
парацетамол	Үрэвслийн эсрэг эмчилгээнд хэрэглэхгүй.
пропофол	1 сараас дээш
ретинол	Жирэмсэн үед хоногт 25000 ОУН тунгаас ихгүй хэрэглэнэ.
этилийн спирт агуулсан бэлдмэл	2 наснаас дээш
сульфаметоксазол + триметоприм	6 сараас дээш
тетракайн	Нярайд хэрэглэхгүй.
цефазолин	1 сараас дээш
цефтриаксон	жирэмсний 41 долоо хоног дээш
ципрофлоксацин	12 наснаас дээш
флюксетин	8 наснаас дээш
эфавиренз	3 наснаас дээш эсвэл 10кг-аас дээш жинтэй
атазинавир	25 кг-аас дээш жинтэй
дарунавир	3 наснаас дээш
мөнгөний сульфадиазин	2 сараас дээш

Тайлбар, тэмдэглэгээ

ЖГ	Жоргүй олгоно.
----	----------------

Ж	Жороор олгоно.
Ж*	Жороор олгоно (сэтгэцэд нөлөөт эм).
МЖ	Мансууруулах эмийн жороор олгоно.
шахмал, капсул	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (бүрхүүлтэй, хатуу, зөөлөн, уртасгасан үйлчилгээтэй гэх мэт).
сироп	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (уусмал, хөвмөл, шингэн гэх мэт).
тарилгын уусмал	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (коцентрацтай, тосон, хөвмөл гэх мэт).
тарилгын нунтаг	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (лиофилизат, тарилгын нунтаг уусгагчийн хамт гэх мэт).
лаа	Бүх хэлбэрүүд хамаарна (үтрээний, шулуун гэдэсний гэх мэт).
Тухайн шатлалд заавал байх шаардлагагүй эмийг хоосон нүдээр тэмдэглэв.	